
ZIEKTEVERZEKERING IN BELGIË

De EU-kaart is een verblijfsdocument dat voldoende is om het recht te openen op ziekteverzekering.

Er bestaan twee categorieën van aangesloten personen: de gerechtigden die zelf het recht op de ziekteverzekering openen en de personen ten laste die een afgeleid recht hebben op de ziekteverzekering dankzij hun samenwoning en/of hun verwantschap met de gerechtigde.

De voorwaarden tot aansluiting verschillen voor de gerechtigde evenals voor de persoon ten laste in functie van de hoedanigheid ingeroepen voor de aansluiting (zie hieronder). Als het recht op ziekteverzekering kan geopend worden op basis van verschillende hoedanigheden, dan zal de verzekeringsinstelling (een ziekenfonds of de HZIV) in principe de meest voordelige hoedanigheid kiezen.

De voornaamste hoedanigheden die hier zouden kunnen voorkomen, zijn de volgende:

Als gerechtigde

- werknemer of zelfstandige (onderworpen aan de sociale zekerheid);
- student hoger onderwijs ingeschreven in een erkende dagonderwijsinstelling, mits betaling van een bijdrage;
- 'ingeschrevene in het Rijksregister' (= persoon verblijvende in België), mits betaling van een bijdrage (personen zonder of met beperkt inkomen kunnen een vermindering of een vrijstelling krijgen).

Als persoon ten laste van een gerechtigde

- samenwonende echtgeno(o)t(e) ten laste van een gerechtigde;
- samenwonende ascendent (en eventueel de stiefvaders/moeders) ten laste van een gerechtigde of van zijn/haar echtgeno(o)t(e);
- samenwoner ten laste van een gerechtigde;
! Onmogelijk als er al iemand anders is ingeschreven als samenwoner ten laste van dezelfde gerechtigde of als de gerechtigde samenwoont met zijn/haar echtgeno(o)t(e).
- kind jonger dan 25 jaar ten laste van een gerechtigde. Dit is mogelijk via afstammingsband, adoptie of als de gerechtigde instaat voor het onderhoud van het kind.

TENLASTENEMING DOOR HET OCMW VOOR DE MEDISCHE ZORGEN

Personen in het bezit van een EU-kaart hebben recht op maatschappelijke dienstverlening van het OCMW voor de medische zorgen (in bepaalde situaties beperkt tot DMH) als ze behoeftig zijn.

Het recht op maatschappelijke dienstverlening van het OCMW is residuair. Het OCMW verwijst eerst naar een verzekeringsinstelling (= een ziekenfonds of de HZIV) als de persoon recht heeft op een ziekteverzekering. De ziekteverzekering zal in dit geval tussenkomen voor het grootste deel van de medische kosten.

Voor de volgende personen, is de maatschappelijke dienstverlening beperkt tot de Dringende Medische Hulp (DMH) en een attest DMH zal ingevuld moeten door een arts:

- de Unieburger die de hoedanigheid van werkzoekende heeft en de leden van zijn familie;
- de Unieburger die de hoedanigheid van student of van economisch niet-actieve burger heeft en de leden van zijn familie, telkens tijdens de eerste 3 maanden van hun verblijf.

! Volgens de POD MI zou die beperking van de maatschappelijke dienstverlening tot enkel DMH ook voor het familielid van een Belg gelden. Dit wordt echter tegengesproken door de rechtspraak van de arbeidsrechtbanken die stelt dat de familieleden van een Belg ook recht hebben op maatschappelijke dienstverlening tijdens de drie eerste maanden van hun verblijf, op voorwaarde dat zij behoeftig zijn.

De houder van een EU-kaart heeft een verblijfsrecht van onbeperkte duur maar voorwaardelijk. Hij moet voldoen aan voorwaarden die betrekking hebben op het vrij verkeer van personen in de EU. Het feit dat hij maatschappelijke dienstverlening krijgt, zou een teken kunnen zijn dat de voorwaarden van het verblijf niet meer vervuld zijn.

De Unieburgers met een EU-kaart zijn voorwerp van automatische gegevensstromen van de POD MI naar de DVZ. Deze gegevensstromen betreffen de maatschappelijke dienstverlening terugbetaald aan het OCMW door de POD MI, met uitzondering van de medische hulp.

Het OCMW moet de personen over dit risico informeren maar mag om deze reden niet weigeren om de maatschappelijke dienstverlening te verlenen.

Verklarende woordenlijst

CGVS: Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

Code 207: Verplichte plaats van inschrijving in het wachtregister. Deze inschrijving duidt de bevoegde instantie aan die de opvang moet verstrekken alsook de plaats waar de persoon kan opgevangen worden.

Goed om te weten: een code 207 'no-show' wil zeggen dat er naast de code 207 in het wachtregister staat geschreven 'no-show'. Dit verwijst naar de begunstigden van de opvang die niet wensen te verblijven in een opvangstructuur van Fedasil. Ze verblijven op eigen initiatief op een privéadres.

Derdelander: Onderdaan van een land dat niet behoort tot de Europese Unie. Pas op: de onderdanen van de 3 EER-landen (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen) volgen in deze thematiek dezelfde regels als de Unieburgers.

DMH (Dringende Medische Hulp): Het Koninklijk Besluit (K.B.) van 12 december 1996 definieert DMH als « hulp die een uitsluitend medisch karakter vertoont en waarvan de dringendheid met een medisch attest wordt aangetoond ». Volgens het K.B. kunnen de volgende zorgen hieronder vallen:

- preventieve en curatieve zorgen;
- de zorgen die ambulante of in een verpleeginstelling verstrekt worden.

DVZ (Dienst Vreemdelingenzaken): Administratie onder bevoegdheid van Binnenlandse zaken die beslist over het verblijfsrecht van vreemdelingen in België, die verzoeken om internationale bescherming registreert en de gesloten centra beheert.

Fedasil: Federaal agentschap voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming.

Maatschappelijke dienstverlening: Hulp van het OCMW die verschillende vormen kan aannemen: financiële steun, huisvesting, medische bijstand, juridisch advies... Bij maatschappelijke dienstverlening bepaalt elk OCMW de meest geschikte hulpverlening op basis van de persoonlijke en gezinssituatie van de aanvrager. De regeling 'dringende medische hulp' voor mensen zonder wettig verblijf is ook een vorm van maatschappelijke dienstverlening van het OCMW.

POD MI: De POD Maatschappelijke Integratie is een programmatorische federale overheidsdienst opgericht om een menswaardig bestaan te waarborgen voor iedereen die in armoede leeft.

Rijksregister (Bevolkingsregister, Vreemdelingenregister en Wachtregister): Gegevensbestand met informatie i.v.m. de identificatie van personen. De vreemdelingen die hierin ingeschreven zijn, verblijven in België en zijn toegelaten of gemachtigd om zich te vestigen of te verblijven of hebben een verzoek om internationale bescherming ingediend.

Schengen grondgebied: Zone van vrij verkeer van personen voor lidstaten die het Verdrag van Schengen hebben ondertekend. Momenteel is het Verdrag in 26 lidstaten in werking getreden: België, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjecho, Zweden, Zwitserland.

RvV (Raad voor Vreemdelingenbetwistingen): Onafhankelijke administratieve rechtsmacht. Er kan beroep aangetekend worden tegen beslissingen van het CGVS, van de DVZ en tegen alle andere individuele beslissingen die genomen zijn door toepassing van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Vreemdelingenwet).

Unieburger: Burger van een van de 27 EU-lidstaten: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië en Zweden.

De onderdanen van de 3 EER-landen (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen) en van Zwitserland zijn gelijkgesteld aan de Unieburgers op vlak van verblijf.

Verzekeringsinstellingen: Ze vormen in België de link tussen de verzekerden en het RIZIV. Ze hebben als gemeenschappelijke taak om de verplichte verzekering en de terugbetaling van de zorgen gedekt door het RIZIV te beheren. De persoon mag zelf kiezen bij welke verzekeringsinstelling hij zich aansluit (behalve als het gaat om de Kas der geneeskundige verzorging van HR Rail): dus bij een ziekenfonds, dat een ledenorganisatie is of bij de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (HZIV) dat een overheidsinstelling is.